

trosečník

259 / 52

ročník V.

30. prosince 2025

zdroj FB SH Trosky

Milí přátelé!

Přeji Vám hezký rok 2026... 😊

≡ Tanzanit

Také v letošním roce se nám podařilo získat finanční prostředky na cílený nákup drahých kamenů. Tím nejcenějším, který se podařilo do sbírek turnovského muzea získat, je srostlice sytě modrých krystalů tanzanitu.

Tanzanit se vyskytuje na jediném místě na světě – v oblasti Merelani Hills, v okolí města Arusha a Moshi v Tanzánii. Byl objeven teprve v roce 1967, jako dosud neznámé průsvitné tmavomodré krystaly v puklinách metamorfovaných hornin. Objevitel, indický prospektor Manuel de Souza, se původně domníval, že objevil ložisko safíru. Krystaly byly odvezeny do Německa, kde byly určeny jako odrůda poměrně rozšířeného minerálu zoisitu, jejíž poutavá modrá barva je podmíněna přítomností iontů chromu a vanadu. Nový drahý kámen byl pojmenován podle země, kde byl poprvé objeven. Tanzanit získal na popularitě zejména unikátním šperkem, který byl v soukromém vlastnictví filmové hvězdy Elizabeth Taylorové. Poměrně rychle se zařadil mezi nejhodnotnější a nejoblíbenější barevné drahé kameny. Při oceňování hraje hlavní roli barva. Tomu také odpovídají ceny, které kolísají od několika stovek až po několik tisíc euro za karát suroviny (0,2 g). Některé kameny se tepelně upravují.

Nádherně modré kameny totiž můžou být narušené nežádoucími kazy žluto-hnědého odstínu. Při zahřátí na 400–500 °C se barevné kazy ztrácí a kámen dostane ještě sytější tmavě modrou barvu. Modré kameny pocházející z prvních let nálezů tepelnou úpravou většinou neprošli nebo až mnohem později.

V současnosti je většina kamenů tepelně upravena (400–500 °C) za účelem vytvoření nebo zvýraznění modré až modrofialové barvy, přičemž mnoho z nich je původně hnědých nebo světle šedých. Červený odstín viditelný při pohledu podél osy c je dobrým znamením, že barva krystalu je přírodní.

Broušený kámen, v závislosti na úhlu dopadajícího světla, mění barvu od fialové přes modrou do purpurové až po růžovou. Tento jev, takzvaný pleochroismus, je nutné brát v úvahu při orientaci kamene při broušení.

Vzorek pořízený do muzejních sbírek představuje srostlici dvou lesklých krystalů tanzanitu s nejvíce ceněnou modrofialovou barvou. Barvoměna je u tohoto vzorku velmi výrazná. Krystaly tanzanitu mají minimální poškození,

a to u menšího krystalu ve spodní přední části vzorku, a dále v levé zadní části levého krystalu. Lesklé plochy krystalů tanzanitu jsou místy porostlé paralelními agregáty bílého kalcitu. Tento vzorek je netypický svojí členitostí a mnohočetnými plochami, které tvoří svrchní zakončení krystalů. Tento vzorek by se na trhu prodával za cca 130 000 Kč.

/ Jan Bubal, *Muzejní čtvrtletník*

≡ Turnovské kulturní tipy:

středa 7. ledna od 18.00, Kino Sféra

Současný Írán

Írán, kolébka civilizace, dnes v médiích zabírá místo kvůli protestům, demonstracím a zapojení do konfliktů nejen na Blízkém východě. Jak vypadá cestování po dnešním Íránu, jaká je v zemi situace a jak se kdysi bohatá a mocná Persie dostala tam, kde dnes je, ale také o Peršanech, Kurdech, Balúčech a Arabech, povypráví Lenka Hrabalová, která zemi navštěvuje jedenáct let.

Lenka Hrabalová je cestovatelka, novinářka a akademička, která se věnuje muslimskému světu. Na Blízkém východě a v severní Africe tráví většinu svého času, sbírá informace a snaží se o poznání všech koutů tohoto světa. Je autorkou cestopisů *Saharské příběhy* (2020), *Mozaikou Íránu* (2023) a odborné monografie *Dějiny v troskách* (2022).

Vstupné 120 Kč.

turnovsko

≡ Krátce před Vánocemi jsme se potkali se starosty a krajinářem k silnici I/35 Turnov – Jičín.

Pozváni byli starostové všech obcí (Turnov, Karlovice, Hrubá Skála, Ktová, Rovensko p/T, Lažany, Ohrazenice, Přepere, Mírová p/K, Radostná p/K, Žernov, Tatobity a Stružinec) přímo dotčených připravovanou stavbou dálnice I/35.

Cílem jednání bylo představit dotčeným obcím aktuální stav přípravy této silnice, průběžné návrhy úprav s cílem jejího lepšího zapojení do okolí a minimalizování hlukové zátěže.

Krajinář vytypoval celkem 16 návrhů (míst) krajinných úprav – 5 v městské krajině, okolí Turnova a 11 ve volné krajině. Navrhované úpravy se týkají např. výraznějších zahloubení některých úseků, protihlukových stěn, ozelenění, zachování prostupnosti, designování mostů nebo protihlukových stěn, apod).

Současně zástupci obcí uplatnili (a mohou i dále uplatňovat) řadu konstruktivních připomínek (např. co se týče zachování prostupnosti územím nebo řešení hlukové zátěže).

Otevřená komunikace s obcemi a občany dotčených plánovanou výstavbou silnice Turnov-Jičín bude pokračovat i v roce 2026.

/ Jiří Klápště, LK

⇒ Ředitelství silnic a dálnic opakovaně manipuluje fakty ve snaze prosadit dálnici Českým ráje, míní spolek

Oprava chybných údajů ŘSD a porovnání negativních dopadů zamýšlené dálnice Českým rájem s dopady dopravy na silnici I/35 z Jičína do Turnova.

V aktuální mediální debatě o zamýšlené dálnici srdcem Českého ráje se objevuje opakovaně údaj ze zdrojů ŘSD, že silnice I/35 z Jičína do Turnova vede přes jedenáct obcí, jejichž obyvatelé jsou zasaženi negativními dopady automobilové dopravy. ŘSD tento údaj používá ve prospěch stavby dálnice, která údajně obcím odlehčí. Tento údaj je mylný a velmi zavádějící, právě tak jako tvrzení, že dálnice zlepší životní prostředí v obcích.

Ve skutečnosti je dopravou na silnici I/35 mezi Jičínem a Turnovem zatíženo pět obcí: Karlovice, Ktová, Újezd pod Troskami, Libuň a Kněžnice.

Dále současná silnice vede okrajem čtyř obcí: Hrubá Skála, Jinonice, Kbelnice, Podůlší. U těchto obcí jde vždy jen o pár zasažených domů.

Ani takto nedostaneme součet jedenáct, přičemž započítávat čtyři obce ležící stranou nedává smysl.

Podle sčítání Spolku SOS Český je v obcích na trase silnice I/35 mezi Jičínem a Turnovem zasaženo dopravou (hlukem a emisemi) 220 domů, tedy hrubým odhadem 1 000 obyvatel. Přitom je například dálnice naplánována jen pár desítek metrů od sídliště Přepeřská na okraji Turnova, kde v panelových domech žije kolem tisíce lidí.

Novou dálnicí by bylo ve skutečnosti zatíženo životní prostředí a zdraví lidí (hluk, emise, ztížení přístupu do krajiny - bariéra v krajině, zničení krajinného rázu a životní pohody...) celkem dvacet obcí a město Turnov, dohromady 25 300 lidí. Udává to studie TIA.

Dálnice by tedy způsobila řádově větší zátěž na životní prostředí a zdraví jak v počtu negativních vlivů, tak v jejich intenzitě než současná silnice. "Jen" na sídliště Přepeřská by se život stal nesnesitelným, a to jde pouze o jednu z ohrožených lokalit.

Tato fakta o vlivu dálnice a porovnání negativních vlivů současné silnice s dálnicí se však v mediální debatě ani v informacích ŘSD neobjevují, ačkoli mají zásadní význam. Tato fakta byla hrubě podceněna i v posouzení vlivů na životní prostředí zamýšlené dálnice, pro něž předchozí ministr Petr Hladík zrušil závazné stanovisko MŽP.

Koalice spolků SOS Český ráj zveřejní „mýty a fakta o dálnici“ - seznam nejčastějších domněnek a manipulací o zamýšlené dálnici srdcem Českého ráje v porovnání se skutečností.

Vizualizace zamýšlené dálnice v oblasti koupaliště v Rovensku p/T

foto ŘSD

Jan Piňos, mluvčí koalice spolků ŠOS Český ráj, řekl:

„Ředitelství silnic a dálnic neposkytuje reálné informace o zamýšlené dálnici srdcem Českého ráje občanům, zato vytrvale manipuluje fakty ve snaze stavbu dálnice prosadit. Nedávno například představitelé ŘSD lživě tvrdili, že dálnice nepovede Českým rájem, resp. jen jeho maličkým okrajem. Nejnověji lžou o počtu obcí, které trpí dopravou na silnici I/35 mezi Jičínem a Turnovem. Není jich jedenáct ale pouze pět, přičemž stávající silnice reálně zatěžuje 220 domů stojících v její těsné blízkosti. Odhadem tedy obtěžuje tisíc lidí.“

„Zato dálnice by neporovnatelně více (větším počtem vlivů i jejich větší intenzitou) poškodila život 25 300 lidem v dvaceti obcích a městě Turnově. Na některých místech, jako je například sídliště Přepeřská na okraji Turnova s tisícem obyvatel, by se život kvůli blízkosti dálnice stal nesnesitelným. Nejde zdaleka o první případ zkreslování faktů a manipulace ze strany ŘSD. Je to exemplární příklad greenwashingu, silového řešení a přezírání zájmů občanů.“

„Koalice spolků SOS Český ráj nepodceňuje dopady automobilové dopravy na obyvatele na stávající silnici mezi Jičínem a Turnovem. Proto prosazuje stavbu obchvatů těchto obcí. Toto řešení je neporovnatelně jednodušší, rychlejší a levnější než stavba dálnice Českým rájem, narážející na stále více zásadních překážek.“

/ Jan Piňos, TZ převzata ze serveru Genus

/// Dovolte nám pozvat Vás co nejsrdečněji na dvě poslední letošní akce v podobě koncertů, z nichž první se uskuteční **v pondělí 5. ledna** od 19 hodin. V tento čas zahraje a zazpívá v lomnické muzeu lidové koledy z našeho kraje jičínský soubor Fidle na tradičním „Tříkrálovém koncertu“. Autorkou pořadu je paní Lenka Krausová.

V sobotu 10. ledna od 17 hodin se bude konat derniéra výstavy „Srdcovek“ operní pěvkyně Jany Stehr. Společně s ní zde během pořadu vystoupí vokální kvartet Carpe Musicam, který lomnická sopranistka založila. V tento podvečer bude zároveň oficiálně ukončena muzejní sezona roku 2025. Vstupné na obě akce je dobrovolné.

/ Za lomnické muzejníky Andrea Zikmundová

Městské muzeum a galerie Lomnice nad Popelkou, p. o.

JANA STEHR A CARPE MUSICAM

sobota 10. ledna 2026 od 17 hodin

Koncert vokálního kvartetu pořádaný k derniéře výstavy
„Srdcovky Jany Stehr“

soprán – Jana Stehr, alt – Šárka Trejbalová
tenor – Jaroslav Moravec, bas – Pavel Hrdina
klavírní part – Alfred Stehr

≡ Tradiční povídání docenta Zieglera, zavítáme do Smrčí u Semil

Lom Smrčí je v současnosti jediný činný kamenolom, těžící zhruba 12 km dlouhý pliocenní kozákovský lávový proud je lom Smrčí, asi 2 km jihovýchodně od Železného Brodu. Skalní výchozy čedičů jsou tvořené souborem svislých nebo šikmých, obvykle úzkých odlučných sloupců.

Ke sloupcovité odlučnosti horniny dochází podle puklin, které se tvoří během smršťování tuhnoucí lávy. Termínem kamenné varhany se označuje soubor sloupců orientovaný kolmo ke směru ochlazování, tj. k zemskému povrchu a vzduchu. Sloupce jsou široké od několika do desítek centimetrů a jsou obvykle pěti nebo šestiúhelníkové, někde souběžné až rovnoběžné, jinde vějířovitě i jinak uspořádané. Výchozy s odlučnými sloupci jsou odkryty těžbou kamene. Jsou zajímavým dokladem vulkanické činnosti a působí jako esteticky působivé prvky v krajině a bývají často cílem neturistických exkurzí. Odlučné sloupce jsou místy těženy ke zpevňování hrází nebo jako stavební kámen, pro údržbu cest.

Kozákovské basalty (čedičové horniny) jsou nejvýznamnější lokalitou ultramafických xenolitů tzv. pecek, které jsou zdrojem olivínu. Olivín je vázán na ultramafické pecky (nodule). Převážná většina pecek jsou peridotity, především tzv. čtyřfázové lherzolity, složené z olivínu, ortopyroxenu, klinopyroxenu a spinelidu. Olivín (chryzolit) byl v minulosti v okolí Kozákova sbírán jako drahý kámen pro klenotnické účely. Krásné šperky z tohoto kamene jsou vystaveny např. v Muzeu Českého ráje v Turnově.

K výlevu kozákovské lávy došlo před 5 miliony let z vulkánu Kozákov. Láva tekla nejprve po svahu dolů, kde vyplnila údolí Paleojizery. Bazanit je ve spodní části výlevu hrubě, ve svrchní části až tence sloupcovitý. Bezprostřední podloží efuze tvoří terciérní štěrkopísky, místy doplněné o polohy hyaloklastik (v minulosti označované za tufy). V průměru lze v lávových proudech kozákovské sopky najít na 1 m² 35 pecek větších než 1 cm. Odpovídá to 2 % celkového objemu vulkanitu. Při rozloze výlevů okolo 8 km² a průměrné mocnosti 20 m to dává zhruba 11 milionu tun peridotitu. Největší nalezená pecka měla délku 70 cm. Při pohybu lávy se pecky postupně drolily a původně byly větší. Peridotitové pecky jsou xenolity hornin svrchního pláště urvané a yvnesené k povrchu vystupujícím bazaltovým magmatem. Protože má peridotit vysokou specifickou hmotnost, muselo magma k povrchu vystupovat vysokou rychlostí, aby tyto těžké xenolity vůbec mohlo unášet.

Nejstarší zprávy o zdejších olivínech jsou v knize Anselma Boetia de Boota, osobního lékaře Rudolfa II. Nejbohatší partie byly objeveny roku 1910, kdy bylo nalezeno okolo 160 karátů kvalitního chryzolitů. Některá zrna mají drahokamový charakter, největší mělo po vybroušení 15,67 karátu (3,14 g). To je dnes uloženo ve sbírce drahých kamenů Národního muzea v Praze. Sláva českých olivínů skončila v roce 1900, když byla obnovena těžba na ostrově Zebirget v Rudém moři (Egypt), kde těžba krásného nerostu probíhala už před více než 3000 lety. Zde se vyskytuje olivín v podobě dobře krystalovaných zrn, jejichž hmotnost se běžně pohybuje okolo 2 g. Výjimkou ale nebyly ani krystaly, jejichž hmotnost se pohybovala kolem 40 g.

Ale i tak i dnes můžete najít v kozákových čedičích pěkné a krásně zeleně vybarvené krystaly olivínu a drobných olivínových krystalků mraky. Přeji vám štěstí!

/ Václav Ziegler, stránky Geoparku UNESCO Český ráj

jilemnice

☞ Co vás čeká v Jilmu? Vstupenky jsou již k mání.

Pondělí 19. 1. 2026 v 18:00 v Jilmu

Holka s bucket listem – Arizona trail

Vydejme se společně na epickou

1 300kilometrovou cestu po Arizona trailu! Připravte se na příběh plný momentů, kdy se budete smát nebo kroutit hlavou.

Pondělí 26. 1. 2026 v 19:00 v Jilmu

Humoresky na scéně

V talkshow vítáme výjimečné hosty, herce Alenu Antalovou a Tomáše Töpfera, kteří se proslavili nejen působením v oblíbeném seriálu Četnické humoresky.

Neděle 8. 2. 2026 v 19:00

Kristián Šebek a Slawinski orchestra

Zazní nejslavnější melodie Karla Gotta, ale i dalších českých i zahraničních velikánů. Předprodej pouze na Ticket portal.

Pondělí 9. 2. 2026 v 18:00

7 000 km pěšky přes Chile

Přijďte si poslechnout syrové dobrodružství Ivana Mitruše ze země, kde končí svět.

Úterý 10. 2. 2026 v 19:00

Hrdý Budžes

Divadlo A. Dvořáka Příbram Fascinující příběh popisuje příběh žákyň 2. třídy Heleny Součkové. Feno menální výkon Báry Hrzánové, Jarmily Vlčkové i Libora Jeníka. Barbora Hrzánová získala za mimořádný ženský jevištní výkon za roli Helenky Součkové cenu Thálie.

Pondělí 16. 2. 2026 v 18:00

Koruna Himálaje – Radek Jaroš

Čtrnáct nejvyšších hor naší planety, čtrnáct velikánů, přesahujících svojí výškou hranici osmi tisíc metrů před staví Radek Jaroš – nejúspěšnější český himálajský profesionální horolezec.

Pondělí 2. 3. 2026 v 19:00

Mirek Kemel & Vladimír Javorský koncert

Koncert bude doplněn výstavou karikatur Mirka Kemela v předsálí.

Čtvrtek 12. 3. 2026 v 19:00

Vratká prkna – Studio Ypsilon Praha

Lehce ironická, ale i sebeironická komedie z divadelního prostředí.

Hrají: Jiří Lábus, Jaroslava Kretschmerová, Petr Vršek, Daniel Šváb, Lenka Loubalová, Roman Mrázik, Barbora Skočdoplová nebo Jiřina Vacková a Martin Bohadlo nebo Miroslav Chloupek.

Čtvrtek 26. 3. 2026 v 19:00

Žlutá žába pluje do Mongolska
Nejnovější přednáška Dana Přibáně o poslední výpravě žlutého cirkusu.

31. ročník divadelní přehlídky Březen - měsíc divadla 2026

KONCERT

Javorský
Vladimír

&

Miroslav
Kemel

Pondělí 2. 3. 2026
19:00 hod.

 Jilm
společenský
dům

Stolová úprava s možností občerstvení.
Výstava karikatur Mirka Kemela v předsálí.

Předprodej vstupenek od 10. 11. 2025
v Informačním centru Jilemnice + www.sdjilm.cz 340Kč

Neděle 29. 3. 2026 v 19:00

Rozptýlení/Barcarole – Divadlo Verze

Rozptýlení je unikátní projekt Divadla Verze. Spojení divadla s krátkým filmem. Rozptýlení – 1. divadelní část. Hra jí: Hrají: Vlasta Peterková, Jan Dolanský, Lenka Vlasáková, Ladislav Hampl a Igor Chmela.

Barcarole – 2. filmová část. Hrají: Denisa Barešová, Lenka Vlasáková, Jan Kačer, Rostislav Novák st., David Prachař, Ladislav Hampl, Jan Dolanský, Matouš Ruml a Miluše Hradská.

jičínsko

JIČÍN – Ve většině okresních měst Královéhradeckého kraje vzrostou od 1. ledna ceny tepla, vodného a stočného.

Jičínské vodárny zdraží o tři procenta na 109,59 koruny za kubík.

Cena centrálně dodávaného tepla v Jičíně vzroste o 5,9 procenta na 949 Kč.

Poplatek za odvoz odpadu od ledna zvýší z okresních měst jen Jičín a to o pětinu na 732 korun za osobu a rok z dosavadních 612 korun.

Jičín také od ledna rozšíří placené parkování ve třech ulicích v širším centru města. Při stávajícím parkování zdarma jsou přetížené auty. Zpoplatnění by mělo omezit dlouhodobé parkování aut. Parkovné za první hodinu bude deset korun. Naopak v okolí Základní školy 17. listopadu radnice parkování dočasně zlevní kvůli rekonstrukci nedaleké Ruské ulice, v níž ubyla parkovací místa.

≡ **Prof. MUDr. Antonín Fingerland, výrazná osobnost nejen Jičína a Hradce Králové**

Se jménem tohoto jičínského rodáka (* 26. 2. 1900) jsem se setkal poprvé jako s autorem velké (a fotografie oceněné) fotky mého strýce MUDr. Rudolfa Palce pod názvem „Sportovní portrét“. Zmíněný matčin bratr hrával za SK Jičín výtečně fotbal. Oba tito pozdější lékaři vystudovali předtím Lepařovo gymnasium v Jičíně. Oba muži se pak shodně pohybovali celý život mezi lékařskými působišti v Hradci Králové a silnými příbuzenskými vazbami na Jičín.

O mnoho let později, po Listopadu 1989, jsme s Jaromírem Gottliebem mezi četnými aktivitami zkoušeli i tu, kterou jsme se silnou nadsázkou a reminiscencí na Karla Čapka nazvali „Jičínští pátečníci“. Několik vzdělavců ze starší generace – například prof. Kvaček, prof. Úlehla, MUDr. Rejlek i zástupci spolku Jičín v Praze a Akademické čtenářské jednoty, kterou jsme chtěli obnovit – se snažilo (většinou ve zdejších dostupných restauracích a v muzeu) o setkávání lidí se vztahem k Jičínu. Žen bylo bohužel pomálu - například PhDr. Gratzingerová, která přijela z USA, domácí historička dr. Eva Bílková. Diskutovalo se o zdejších problémech a velikánech – a někde tady se zrodila i myšlenka „Kubínova Jičína“, která později vyústila v založení festivalu Jičín - město pohádky .

Pan profesor nám všem velmi zasvěceně a poutavě hovořival o literatuře, lékařských vědách, dějinách, i architektuře Jičína. Nevzpomínám, že by přišla řeč na jeho velkou lásku - totiž fotografování. Jeho fotografie starého Jičína, jeho krajiny, sportovní momentky byly všeobecně velmi oceňovány. Jako bývalý kuřák nezapomínal ani zde na své náhlé a změněné výrazné protikuřácké tažení! Jako student hradeckého gymnasia jsem je absolvoval povinně. On rád uváděl

příklady: „...měl jsem sekretářku, krásná a mladá žena to byla. Kouřila. Když jsem jí pak pitval, byl to smutný pohled...“

Navýsost zajímavá bývala i jeho pojednání o tom, jaké pohlavní choroby měly osobnosti českých dějin - například Valdštejn. Zde někde byl také zárodek pozdější snahy obnovit v Jičíně Valdštejnské dny, které v Jičíně byly předtím jedinkrát, a to v roce 1934, kdy trvaly neuvěřitelných několik týdnů!

S kreativním Jaromírem Gottliebem jsme to později dokázali – a pod hlavičkou Nadace festivalu Jičín - město pohádky jsme první čtyři ročníky tady v Jičíně i na různých místech

okresu (Staré Hrady, Dětenice, hrad Kost) – uskutečnili.

Pan profesor vzpomínal rád na Lepařovo gymnasium a v této souvislosti a zčásti i se svým oborem - patologií podrobně rozebíral nešťastný osud jiného jičínského rodáka, spolužáka MVDr. Miroslava Derbeka. Ten maturoval také na této střední škole a byl snad jako veterinář poslední obětí vysoce nakažlivé vzhřivky u nás. Došlo k tomu nešťastnou náhodou při pitvě nemocného koně. Díky Ing. Zdeňkovi Mazáčkovi, všesportovci a Jičíňákovi každým coulem, vím, že profesor Fingerland stál u zrodu Lékařské fakulty UK v Hradci Králové roku 1945. Mezi jiným se stal nositelem medaile J. E. Purkyně, zlaté medaile University Karlovy a v roce 1996 byl Českou lékařskou komorou jmenován Rytířem českého lékařského stavu.

Neuvěřitelnou duševní svěžest a vtip osvědčil MUDr. Fingerland poté, kdy

obdržel shora označené rytířské ocenění. Se zjevnou narážkou na (snad) bývalé privilegium šlechticů se nás s nadsázkou ptal, zda i pro něj tedy teď bude platit „ius primae noctis“ (právo první noci ☺).

Nezapomenutelná a všestranná osobnost. Jsem rád, že jsem se s takovou setkal. Odešel z tohoto světa 27. prosince 1999 a je čestným občanem Jičína a Hradce Králové.

/ Jaroslav Veselý, Jičín

tanvaldsko

Hodkovické amatérské divadlo

ANI ZA MILION!

Kino Jas Járy Cimrmana Tanvald

6.1.2026 od 19 hodin

Vstupné: 80 Kč,
pro majitele Senior pasu 50 Kč.

≡ Po rekonstrukci se v Liberci otevřelo kulturní centrum v Lidových sadech

Po nákladné rekonstrukci se v neděli v Liberci otevřelo veřejnosti kulturní centrum v Lidových sadech. Památkově chráněná budova v sousedství zoo byla zavřená bezmála dva roky, její rekonstrukce přišla Liberecký kraj na více než 309 milionů korun a byla zhruba o třetinu dražší, než se původě počítalo.

Kulturní centrum postavili počátkem 20. století v romanticko-secesním stylu. Od roku 2011 je budova s velkým a malým sálem, restaurací a 35 metrů vysokou věží s vyhlídkou ve správě Zoologické zahrady Liberec. Kraji patří od roku 2022, kdy zoo i s budovou a také nedalekou botanickou zahradu převzal od města Liberce. Centrum nabízí hudební a taneční akce, tvůrčí dílny, přednášky a další pořady, zoo v něm má kanceláře. Předloni se tam uskutečnilo 340 akcí, na které přišlo přes 45 tisíc lidí. Většinu loňského a letošního roku bylo kvůli rekonstrukci zavřené.

Projekt rekonstrukce centra provázely od začátku problémy. Nejprve se příprava zakázky protáhla a prodražila kvůli požadavkům památkářů a hasičů, pak se zkomplikovala i soutěž na výběr dodavatele. O zakázku se ucházelo sedm firem, zvítězila liberecká stavební společnost BREX s nabídkovou cenou 175 milionů korun. Před podpisem smlouvy ale odstoupila a je v konkurzu. Zakázku pak získala firma CL-Evans, která byla druhá. Kvůli zvýšení nákladů kraj nakonec jen za stavbu zaplatí 255 milionů korun, 121 milionů by měl ale získat z evropských fondů.

Rekonstrukce budovy začala loni v červnu, vzniklo tam hudební, kulturně kreativní centrum. Stavbaři obnovili sály i zázemí, přibyl výtah, který zajistí bezbariérový přístup, zkušebny pro začínající hudebníky a kapely a také nahrávací studio. Rekonstrukcí prošly i přísálí, balkon a galerie, technická místnost velkého sálu nebo rozvodna a zázemí pro návštěvníky. Nově řešená je vzduchotechnika i ozvučení. Práce na budově budou ještě pokračovat, některé části, včetně střech a věže, s jejichž rekonstrukcí se původně nepočítalo, budou hotové až v první polovině příštího roku.

liberecký kraj

⚡ Zatímco ceny elektřiny a plynu klesají, za vodu, teplo i jízdné v regionálních autobusech a vlacích si obyvatelé v Libereckém kraji připlatí. Život jim zdraží o stokoruny.

Víc zaplatí obyvatelé kraje za vodné a stočné. Severočeská vodárenská společnost (SVS), která zásobuje většinu obyvatel, zvýšila ceny zhruba o 4,5 procenta na 156,59 koruny za kubík.

Ještě víc zaplatí za vodu lidé zásobovaní VHS Turnov (Turnov, Semily, Lomnice n/P, Jilemnice, Rokytnice n/J, Rovensko p/T a obce Přepere, Ohrazenice, Kacanovy, Olešnice, Vyskeř, Troskovice, Rakousy, Malá Skála, Líšný, Loučky, Tatobity, Ktová, Žernov, Benešov u Semil, Chuchelna a Benecko).

Vodné je v hodnotě se započítáním DPH stanoveno na 79,64 Kč a stočné na hodnotu 80,00 Kč. Celková součtová cena vodného a stočného pro rok 2026 je proto stanovena na výši 159,64 Kč včetně DPH. Meziroční nárůst celkové ceny vodného a stočného představuje 3,67 Kč-

Za vodu platí Severočeši dlouhodobě jednu z nejvyšších částek v ČR.

S Novým rokem zdraží v Libereckém kraji i jízdné v regionální dopravě. Zvýšení ceny jízdného o pět procent odpovídá kumulované výši inflace za poslední dva roky, k 1. lednu 2025 se jízdné nenavyšovalo. Nezmění se jen cena roční celosíťové jízdenky, která bude dál stát dospělého 10.000 korun. Nově ji ale bude možné zaplatit ve 12 splátkách po 1000 korunách. Cestující sice zaplatí o pětinu víc než při jednorázovém nákupu, proti měsíční jízdence ale ušetří, za tu po Novém roce zaplatí 1850 korun.

mnichovohradištsko

PŘÍHRAZSKÉ SKÁLY – Drábské světničky se opět otevrou veřejnosti již příští rok. Konkrétně na začátku letních prázdnin 2026

Důvodem současného uzavření areálu je především bezpečnost samotných návštěvníků a také záchrana pozůstatků skalního hradu, který byl dříve na tomto místě postaven.

Co se touto rekonstrukcí nejvíce mění?

Dříve turisté chodili přímo na holém pískovci. Nyní po opravách už budou pendlovat po schodišti, lávkách a rampách vyrobených ze dřeva a oceli.

Také se změní vstupní portál a opravuje se zábradlí. Prošlapaná místa se vyplní umělým kamenem a v neposlední řadě se zpevní svahy.

Celá rekonstrukce má vyjít na 17 milionů korun.

(Petr Kolomazník, FB Žijeme v Hradišti)

náš jubilant

≡ Karel Hrodek

Dne 12. prosince uplynulo 110 let od narození Karla Hrodka, sochaře, sklářského výtvarníka a ředitele sklářské školy v letech 1952–1954.

Karel Hrodek se narodil v roce 1915 v Ohrazenicích u Turnova. V letech 1931–34 studoval na železnobrodské sklářské škole, v malířském oddělení pod vedením profesora Zdeňka Juny. Po ukončení zdejšího studia pokračoval na Státní uměleckoprůmyslové škole v Praze, kde studoval u profesorů Zdeňka Kratochvíla a Karla Štipla v letech 1936–42. Později na tyto studia navázal dálkově na VŠUP v letech 1949–1950.

V období let 1945–1952 vedl na Střední odborné škole sklářské v Novém Boru oddělení rytí skla a byl zároveň výtvarníkem odpovědným za tvorbu a výrobu rytého skla v ateliérech Uměleckého skla v Novém Boru, které připravovalo prototypy umělecky zušlechťovaného skla, určené pro další výrobu. Ve své tvorbě se zviditelněl poetickými rytinami s lesními motivy na skleněných vázách a miskách. Jeho práce byly prezentovány především na domácích výstavách.

Karel Hrodek se pedagogicky věnoval také zájemcům o studium na vysoké škole, které připravoval k talentovým zkouškám – mezi jinými například Jiřího Harcubu, který se později stal vynikajícím světoznámým rytcem skla a vysokoškolským pedagogem.

Po zrušení výtvarných oborů na novoborské sklářské škole se od 1. září 1952 stal ředitelem sklářské školy v Železném Brodě a zároveň výtvarně vedl oddělení malby na sklo (po Miloslavu Janků). Ve funkci ředitele působil krátce (do 31. ledna 1954). Poté odešel pracovat do Prahy na ministerstvo školství jako ústřední inspektor pro střední průmyslové školy. V 60. letech pro tyto školy připravoval skripta k dějinám umění a jejich obsah si ověřoval v železnobrodské škole.

Karel Hrodek zemřel 29. prosince 1990 v Praze.

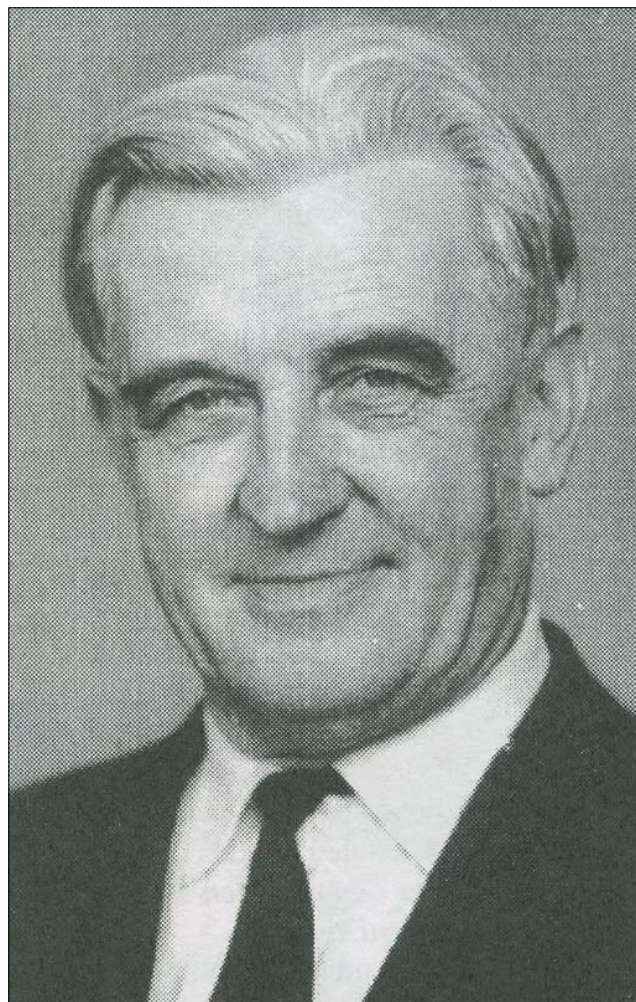
/.Martin Hlubuček, *Železnobrodský zpravodaj*

≡ Stanislav Mach

Uplynulo 50 let od úmrtí jilemnického rodáka, hudebního skladatele a pedagoga Stanislava Macha. Krkonošské muzeum v Jilemnici na jeho počest uspořádalo hudební pořad, který se konal 4. prosince.

Stanislav Mach se narodil 4. září 1906, naučil se hrát na housle a později také na varhany. V Jilemnici se stal v roce 1930 sbormistrem pěveckého spolku Branislav. Napsal celou řadu děl, z nichž byla velká část publikována. K jeho nejúspěšnějším skladbám patří Missa in Es, II. missa brevis et facilis, Dvě biblické písně, mešní píseň „Bože, Otče, smiluj se“ a Missa in honorem Sancti Venceslai, která získala pochvalné uznání v olomoucké soutěži roku 1939. Rodné Jilemnici věnoval sešit s názvem „Jilemnické písničky“, psané v populárním stylu na text profesora Machače.

Po anexi pohraničí na podzim roku 1938 odešel s manželkou Gabrielou do Čáslavi, kde působil jako ředitel kůru a učitel hudební školy.

S manželkou zemřeli na Štědrý den 24. prosince 1975.

(Krkonošská muzea)

pozdní sběr

≡ Z kostela sv. Kryštofa v Kryštofově Údolí zmizelo osm originálních obrazů s tematikou „Tanec se Smrtí“

Dosud neznámý pachatel/pachatelé se v době od konce července letošního roku do 26. prosince, v kostele sv. Kryštofa v Kryštofově Údolí, zmocnil/i hned osmi originálních olejových obrazů na dřevěných kartuších z 18. století s tematikou „Tanec se Smrtí“.

Vzniklá škoda na odcizených obrazech přesahuje půl milionu korun. Policisté tak na druhý svátek vánoční zahájili úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání zločinu krádeže, za který pachateli hrozí trest odnětí svobody na jeden rok až pět let.

Případem se nyní zabývá kriminální policie v Liberci. Tímto žádáme veřejnost, pokud máte jakékoliv informace, které by vedly k dopadení pachatele či pachatelů nebo informace k vypátrání odcizených obrazů, kontaktujte nás prosím prostřednictvím bezplatné linky 158 nebo na telefonu 974466477.

Další snímky odcizených obrazů jsou na webu policie [zde](#)

/ Iva Martínková, Policie ČR,
převzato ze serveru Genus

Plním slib a budu posílat obsah válečných deníků mého strýce, nočního stíhače RAF gen. Vlastimila Veselého.

Letu zdar!

/ Jaroslav Veselý

do pulky a jistě tma! npr. vybíral a Angličan ¹²⁷ 7/4.
J. vyškobil padáky (jiného nic bylo dilata.) a vyj.
Aubrey jistě po tme na, břícho. - Tri noví
stříkaný zručně - puvila.

Salsi puvila. 6 našel Hurrikán napadlo jednoho
Druvire; puvil vyhlídl stíhl. Regal. do něj, ušel
vytříhl, ale ta potvora nespadla. Možná, že
spadl do moře, ale bylo už tma - nedalo se to ověřit.

Druvire, že máni byly jistě Němci a že to puvila
protivně.

17/10. Byl jsem oslavovat narozeniny jedné pliny v Southport.
Byla to vlastně Drink-party. Kuchyně malá. Tak když
jsem jel domů za díle jsem vrazil autem do "Islandu"
na silnici - máni jistě teď byla na hlavě. Vybírala
mírš je domů pro druhé auto a dovezlo nás domů.

Lovosral byl teď u křižácké jharodi bombardován.
Rozlít domy a jachtu a nabit. Je vždy "papr".

18/10. Víra jsem byl v Ruse'su na víři. Pak máni chytli bombardo-
vací palit. Měli jím svítlo od dílů třeche' pally. Bomby jsou
ale nespil padoucí.

Dnes jsem máni pulu, máni viděti na 20m. Máni hovorak,
ale s tomhle počem puvil nespil. Sem lujeme odpovídne
hovorak na 3 pgi, ale Němci nespil.

Zato ale teď víra co to to pvi, se máni ja hlpe barba
od ostré dílů třeche' pally. Němci máni tu le to pad hlava,
ale puvil domů zase nespil dole. Je dole pulka - nespil.
máni viděti.

Dnes jsem protestoval proti pviťmým vetitelům pviť. Muv
se zmiňti, pulo to pviťe k puvil máni máni.
(Kuvil, tu hovorak tady vedle hovorak, jím se máni hlpe vlt.)
Jinak studuji angl. obor z Linguaforn a hrají vzpomínkové
duby.

21/10. V polstán jeme byli s nřm. Vyřinalem na dimer party na jedné
grámi zdejš. jodiny. Museli jsme tam jiti pětik, puvradž puvma
byly pěticek maloty. U nřy jsme malen spacti do stare' dny od braby.
Kviti byla abra, ybave spicem za dopovodu diltatitilichy patty.

+ Pak zase trochu bombardovaní, ale bez škod. Dantů a klabunk
byli. Adolphi hotelu a rotili se mi trochu grizem.

+ Jeme s Tandan vyřinalem puvain na dimer do jedné
jodiny. Zelo se auty hostiteli, ujdině na drink a jodinu
jedineho dolatova a pak na večer do jiné nřy. Prine
večir, puv piti - jeden pilot od Bleubima se nam spil
a ztratil v temnotě krahady. Muir, masli-b. lvo.
Bve stare' bahichy, uddhoruj lyt a pti.

a zase
mčila.

+ Dnes puvna so bavitě puv (ulou puv Nimec nad hlavou
- ale bez bombardovaní) puvna nastupjeme do hatoverti.
Lidim ve puv masivě v plus "zbruji" (plorde' vata čili planky v to)
Nalile se nam nad hlavou ugnit z uraku jmhors 88.
Kviti ho nad hlavou asi v 4000 m. Hrouzi a jo zati
namu hlidan pichlo z mechaniky. Hdo by mi malus-
dit masiv. Ne videlo. Po pvdili puv, dlepi jsm
spali. A tak puv Nimec nam pvd zrakly dletel.
Jisti ze na nas ne ugnypal. Nihdo ale za to tajda' tni
mechaniky zavir puvbke puvradž hatovert nam zaciuvale
v 430 a jmhors pvditil v 420!!! H. Kals, vailho dnu
zavila v 5 minit dnu "Bndeme an' murt. Nimec parit,
aly dodržovali naš puvrč časy" H. K. dletil mi do stroja pvd posuv.
Pak jsme se jisti plašili; Nimec byl nad nam, ale
s puvrčk. Valtava jsme pvd.

Nklape nam velu puvati. Hly. Ambroz pvtaci. Je
letecké generace, dnu pichovani. Dnu zase puvvcll
malen jeden poj pti nř do balonové haviže.

Pti mi Eva ze pvi bombardovaní baci. Maji tam
naš: tizke ztraty. Po puvho pvdvalič a pvdčunij
bombardovaní v Nimech, Holandsku, Belgii at.
(Berlin vřtne) ptišta ovna pviřda:

- a.) kpt. Flouza kuf' po návratu z Berlína v noci v Londýně
navrátil na balonu a do posledho 6 hod. plavil se.
- b.) por. Lande po návratu z Berlína - rovněž v noci -
na Holandskem dostal do Willingtonu jiřiny zaboř
od protiletadlových. Lhad ani 3 se zachránili "pado-
kem.
- c.) Salis bombardovací čísky letem se ztratil v noci.
(infor. Schneider.)
- d.) Více se v Willingtonu zabil čt. Lang (byl se mluví
v Africe) a čt. Vairovský.

Za 20 dní 25 uvrhnutí čs. letů se jedné
bombard. poručí.

-- a jáni můj, jistěm' hromadí. - Flouza kuf', Snajdr,
Lande etc. etc. Škoda Va's, kluci. Ale sh. buď. ži
první můj Běs bude za tři, Flouza kuf', karle Hojsík a
ostatní.
Je to rakvaunský! Takhle se má psát, málo! Ale,
je vařba, nejde to jinak.

Máme zatím se letky v pilotu na le prou' troj z naší
prou' německé masiny - hakenkreuz z osamělých ploch
a znah německé bombard. letky vyřizli jsme to.

Uklem ale piloti ~~mož.~~ povuť. nemají jen jedno vítězství
zde v Anglii, ale z Francie jinde je již jinež
dohromady ani 110!!

je me po historii. Máme vždy 24 hodin historie a 24 volav.
Středáme se vždy s faldem u letounu jak "šichta" u fabrice.
Mne vždy štíde do mělo Hurricane šichtu. Report.

...a dnes večer? Vyrazíme se jít do města.
Dnes bude zas asi "živé" s jimi. Někdy by měli pozít.
Přítav (můj přítel po Londýnu), ale dříve jsem šel
můj.

22/10. "Recess" jsem navštívil - pozván od námosi.
dostojníka a jeho stolu a jeho uniformované páni. Mě, s detekt-
kem trvalých před lety se nemohu dostat domů a spí se proto
v "Hedolfi" hotelu. Francouzské společenství - "můj, jendí"
Bíva do toho Níma jali "jádru šochy, hrůzné vytržení
dětství a jeho muniice.

Odpovědi mám historky. Státní úřad nad labori,
ale nic nepotřebujeme. Samé vlastnosti avra - nic na štěstí.

23/10. Víno s jimi jít do Londýna máme Níma pozít. jít do tramvají.

2x státní úřad na Níma, ale není možná je maj. t.

Mě a muniice. nemohu muniice vidět a muniice zrušením
letání. Muniice muniice a labori.

24/10. Francie máme vyprávět válku??

Jak jde muniice s Chalvorn vždy zajišťuji muniice muniice.
Státní úřad jím je po títu na Bore. Po títu jsem nad
muniice, ale - ouha! Tímto okamžikem by muniice by jít do hnutí
a vyprávět. Muniice jím je hnutí na hnutí a jím je. Gillam
to vedl. V muniice bylo chvilku muniice. Carlo jsem
ani neviděl viděl. Guillom to ale vedl jím. Carlo jsem
se muniice ale nepovedl, muniice nej šlohat jím. Muniice
ale pod muniice bylo muniice. Ale nad muniice bylo muniice.
Líma, hle muniice pod muniice. Muniice hnutí muniice.
tám muniice Bore, ale muniice. Muniice muniice muniice.
hnutí jím je muniice nad muniice. Po hnutí
liti nad muniice, muniice se h muniice. v 10.000 fto.
Muniice jím je a jím je muniice muniice. Muniice
tím. Bore muniice. Chalvorn muniice muniice. Muniice
cíl muniice muniice, jím je. Muniice muniice
jím je muniice od muniice. Muniice muniice -